

felve — hogy beszédemet feleslegesnek és mindenesetre hosszúnak méltóztatnak találni“.

Sajnálattal kell igazat adni annak az ellenvetésnek, hogy az ügyvédek jó része a felülvizsgálati keretre nem igen ügyel és hogy a felszólalások jogási nivója sem mindig egyöntetű. De az Uristen sodomai irgalmát kérjük a bíróságtól — őt jó beszéd kedvéért adjanak kegyelmet egy országnak. B. S.

A kényszerfelszámolásról tartott az OHE. felkérésére nagy-szabású előadást *dr. Doroghi Ervin*. Kiindult abból, hogy a csőd intézménye csődöt mondott: az inzulvens vállalatok gyenge gazdasági fundamentuma nem bírja el a csőd drága és hosszadalmas intézményét. Helyébe kívánja tenni a kommerciális szempontokon alapuló kényszerfelszámolást, valahányszor a kényszerregezés bármely okból nem jött létre, vagy a csődnítás előfeltételei egyébként fennállanak. Az eljárást az OHE. felügyelete alatt kényszerfelszámoló vinné keresztül, aki mellé a bíróság egy jogi tanácsadót állít. A kényszerfelszámolás jogi hatálya a csődével azonos. Az anyagi csődjog egész terjedelmében megmaradna, csupán a kényszerregezési rendeletről veszi át a két hónapon belül foganatosított végrehajtásszerű cselekmények relatív hatálytalanságát. A hitelezőbizottság és a döntőbizottság intézményei a pénzüzetek felszámolására vonatkozó rendeletek hasonló szervei mintájára vannak kiképezve. A döntőbizottság, mint választottbíróhatározat akkor, ha vita támad kövelelések jogossága, összege, osztályozása, valamint az adós jogcselekményeinek megtámadhatósága tekintetében és az ellenfél előre aláveti magát e bíróság illetékességének. A vagyon értékesítésében a felszámoló nincs megkötve, irányadó elv azonban a szabadkézből való értékesítés. A kényszerfelszámolás során kényszerregezés már nem volna köthető, a jóhiszemű adós oltalmára azonban az angol-amerikai jog *discharge* nevű intézményének analógiájára az eljárás befejezése után az adóst a hitelezők meghatározott többsége a további fizetések alól felmentheti. A megítésítés felől való határozathozatal a bíróságot illeti meg.

A nagy érdeklődéssel hallgatott, magas színvonalu és élvezetes előadást, amelyen *Székács Antal* udvari tanácsos elnöklése mellett a nagyszámu és előkelő közönség sorában az igazságügyi, pénzügyi és kereskedelmi minisztérium kiküldöttel is jelen voltak, tartalmas vita követte.

A vita során *dr. Schreyer Jakab* udvari tanácsos, ügyvéd, beható bírálat tárgyává tette az előadó javaslatát és arra az eredményre jutott, hogy annak megvalósítása a csődeljárás helyébe drágább és bonyolultabb eljárást léptetne. Utalt a saját csődtörvénytervezetere, amelyben a felszámolási tárgyalás egészen törölve van. Kifogásolta a javaslatban felállított bizottságokat és döntőbíróhatározatot. Károsnak és impraktikusnak találja a csődperügyelő felelevenítését s általában a tömeggondnoki teendők bifurkálását. Az eljárást kiterjesztendőnek véli a be nem jegyzett kereskedőkre is. A felszámolás keresztülvitelét az OHE-re kell bízni. A külföldi vagyonnak az eljárásba bevonása tárgyában proponált rendelkezéseket szerencséseknek tartja, amiként általában a legteljesebb elismeréssel adózik az előadó munkája jogási kiválóságainak.

Dr. Meszlény Artur az előadó irányelvei helyességének egyébkénti elismerése mellett a fizetéseképtelenségi alapvető reformjára fektette a súlyt s javasolta, hogy az OHE. dolgoztassa ki a csődtörvény, a kényszerregezési, a kényszerfelszámolási törvény és a csődön kívüli megtámadásról szóló törvény terve-

zeteit, terjessze fel azokat a kormányhoz, az pedig gondoskodjék arról, hogy az egész komplexum együtt nyerjen mielőbb törvényes szankciót. Csak így látja biztosítottnak az intézmények szerves egymásba kapcsolódását és azt, hogy mindegyik arra a célra szolgáljon, amelyre való. Magát a kényszerfelszámolást az előadóval ellentétben nem mint a kényszereregyezés nem sikerülte esetére és a csőd helyettesítőjét, hanem mint minden fizetőkép-telenség első és elkerülhetetlen étappejét képzelem, amelynek során a státust megállapítják és a hitelezők gyűlése elé jelentést ter-jesztenek, amelynek alapján a gyűlés dönt afelől, vajjon az elő-terjesztett kényszereregyezési ajánlatot fogadják-e el, vagy a vagyont kényszerfelszámolás vagy csőd útján értékesítik-e. A há-rom módozat mindegyikénél ugyanis nélkülözhetetlen ez az elő-zetes eljárás, s annak lefolytatása után mind a hármát lényege-sen egyszerűsíteni lehet. A csőd intézményét azonban nem sza-ba-elejtetni, hanem az előadó javaslatai alapján jobbá és ol-csőbbá lehet és kell tenni.

Dr. Weiszberger Imre lényegben csatlakozik dr. Schreyer álláspontjához. Az adós mentesítését a felszámolás után fenn-maradó tartozások alól ellenzi.

Drucker Géza súlyos aggályokat hangoztat az intézmény egésze ellen, különösen tart attól, hogy rosszhiszemű adósok ez-zel az intézménnyel is úgy fognak visszaélni, mint a csődönkívüli kényszereregyezéssel.

A vitát folytatják.

Jogirodalom.

Almási Antal: A kötelmi jog kézikönyve. Tébe könyvtár
22. sz. Ady Endre a legkénytelenebb magyar tehetség, aki írt, mert az írás úgy tartozott hozzá az életéhez, mint a levegő be-szivása, az egyik prózai írásában azt az önmagát és minden igaz költőt félreismerő vallomást mondja el, hogy az ő írásai csak külső kényszerűségből születnek meg. Ez jutott eszembe, amikor Almási Antalnak a Tébe kiadásában és nyilván a Tébe könyvkiadói programjának egyik megvalósításaként közreadott könyve került kezembe. A tehetség a kiadó kom-mandószavára írott könyvben sem lesz hűtlenné önmagához. Mert, — hogy a kozmopolita Ady említését a tősgyökeres ma-gyar Eötvös Károly megemlítésével ellensúlyozzam — a cigány, ha már egyszer hegedül, magának is játszik. (Mely mondás általában itteni vonatkozásában is az előzmények ismerete után válik érthetővé. Eötvös Károlyhoz megyei ügyész korá-ban azzal állított be a cigányvajda, tartsa vissza a vármegye az Amerikába kivándorolni készülő primást. A vármegye meg-személyesítője, azaz Eötvös Károly egyebek között azzal az érveléssel próbált szabadkozni, hogy mi haszna az erőszaknak. A primás majd szándékosan rosszul játszik, ha erővel hóna alá szorítják a hegedűjét. Erre született meg a fentebb citált mon-dás.)

A mai magyar magánjog mai feldolgozási terve a támo-gató és ellenkező érvek tűzvonalaiba került. Sok az újítás jog-anyagunkban, amire Almási is utal előszavában — amik a rend-szeres tudományos feldolgozást várják — de ezzel szemben ott